Lekcia 2 Jedlá na našom stole 2

Slovná zásoba:	šalát, mrkva, petržlen, hrach, uhorka, paradajka, paprika, zemiak, cibuľa, cesnak, tekvica, reďkovka, karfiol, brokolica, zelenina, krájať/krájam, šúpať/šúpem
Vetné väzby:	Čo máš rád/rada? Mám rada/rád... On má rád, ona má rada.
Funkčné frázy:	Prosím si... Ďakujem, neprosím si.
Inštrukčný jazyk:	vyber, otoč, prines, polož, podaj, pomenuj, vyfarbi, zoraď, pridaj sa; Hovorte po jednom.
Pomôcky:	karty s ovocím a zeleninou (TÉMA 5 Foto Čo jeme a pijeme) alebo obr.karty Cesta do Hláskova (záhrada A 15, na trhu A 5, v kuchyni A 6, stánok na trhu A 13) PL Chutí mi/nechutí mi (TÉMA 5 PL Čo jeme a pijeme?)

Privítanie

Deti v skupine učiteľ privíta a básničkou sa vráti k téme jedlo.

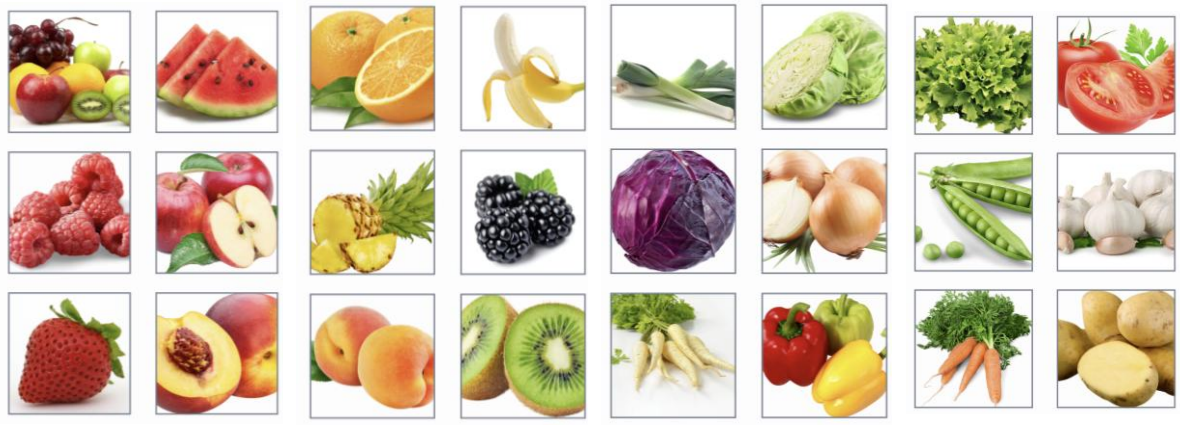
Mám rád mlieko, mám rád čaj,
veselo si zatlieskaj. (zamávaj/zavolaj/zaspievaj/zadupaj)
Jeden, dva, tri štyri, päť.
Napi sa ho, Janko, hneď.

1. Naladenie na tému

Učiteľ v priestore triedy umiestni 2 farebné kruhy – červený (symbol nesúhlasu – nechutí mi/nemám rád) a zelený (symbol súhlasu – chutí mi/mám rád). Úlohou detí je premiestňovať sa vždy k symbolu kruhu, ktorý zodpovedá pravde/nepravde na otázky: *Chutí ti jablko? Máš rád/rada banán? Banán/citrón/jablko/hruška*. Deti si upevňujú slovnú zásobu z predchádzajúcej lekcie (*jablko, hruška, slivka, pomaranč, kivi, banán, mandarínka, hrozno, ovocie, čerešne, jahody, maliny, čučoriedka*).

2. Hra Zelenina

Učiteľ má k dispozícii karty (TÉMA 5 Foto Čo jeme a pijeme) s jednotlivými druhmi zeleniny. Učiteľ ich postupne ukazuje a pomenúva. Spočiatku nemusí vyžadovať pomenovanie deťmi, ale môže využiť iné formy rozoznávania a porozumenia novej slovnej zásobe (*šalát, mrkva, petržlen, hrach, uhorka, paradajka, paprika, zemiak, cibuľa, cesnak, tekvica, karfiol, brokolica*).
Môže deti vyzvať, aby zeleninu ukázali, aby sa k nej presunuli, aby si obrázok zobrali a niekde umiestnili. Využíva inštrukčný jazyk v zadaniach: *vyber, otoč, prines, polož, podaj, zoraď* a pod. Napr. *Šalát, Miško vyber obrázok, prosím. Reďkovka, Katka prines obrázok, prosím. Janka, zoraď obrázky za sebou petržlen, hrach, uhorka*.

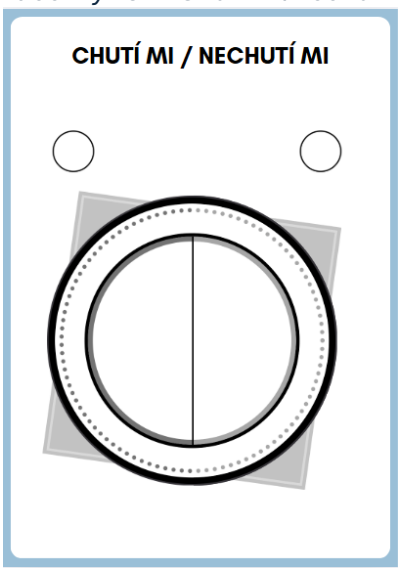
3. Pracovný list Chutí mi/Nechutí mi s obrázkami na vystrihnutie

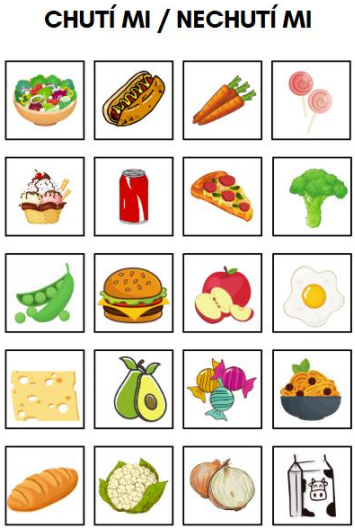
Učiteľ pripraví pracovný list spolu s vystrihnutými obrázkami ovocia a zeleniny (PL T5). V úvode aktivity vedie s deťmi rozhovor, čo vidia na obrázku. Následne rozvíja orientáciu detí na ploche prostredníctvom inštrukcií*: Pomenuj: Čo je v strede papiera? Čo je nad tanierom? Čo je vpravo hore? Ukáž na kruh/bodku, ktorá je vpravo (hore), vľavo (hore). Vyfarbi kruh vľavo zelenou farbou. Vyfarbi kruh vpravo červenou farbou.*

Pozn. pre učiteľa: Pokiaľ by sa deťom nedarilo rozlišovať pojmy vpravo/vľavo, môže učiteľ zvoliť iný spôsob pre orientáciu na ploche pracovného listu. Napr. ukáž na kruh, ktorý je bližšie k dverám/k oknu/k ruke, ktorou píšeš. Pripomenie deťom gestikuláciou vpravo/vľavo/hore/dole.

V aktivite učiteľ pokračuje rozdaním obrázkov ovocia a zeleniny. Deti ukladajú obrázky podľa pokynov učiteľa, ktorý ich pomenúva a deti opakujú nahlas po ňom. Utvrdzujú si takto novo predstavenú slovnú zásobu.
V ďalšom kroku učiteľ upriami pozornosť na pracovný list a symboly, ktorých význam deťom predstaví prostredníctvom príkladu. Napr. *Chutí mi reďkovka*. Obrázok umiestni na časť taniera, ktorá je označená zeleným symbolom. *Nechutí mi cibuľa*. Obrázok umiestni na časť taniera, ktorá je označená červeným symbolom. Následne v aktivite pokračujú deti, ktoré vyberajú jednotlivé druhy ovocia a zeleniny s komentovaním a umiestňovaním. *Chutí mi reďkovka*. *Nechutí mi cibuľa*.

Pracovný list 1 Chutí mi/nechutí mi

4. Príbeh Zeleninová polievka

Učiteľ číta príbeh a deti počúvajú a sledujú ilustrácie (T 5 Ilustrácie).

V školskej záhrade je veselo. Od rána sú tu všetky deti. Pomáhajú pani učiteľke. Danka oberá jablká zo stromu. Jožko nesie košík s jablkami. Evka polieva mrkvu a petržlen. Iba Karol nepomáha. Chodí od jedného stromu k druhému, chodí okolo kríkov a ochutnáva úrodu. Naberie si do dlane čučoriedky, maliny aj ríbezle. Zelené egreše a uhorky obíde. Odrhne si jablko.

„Mňam, aké je sladké!“ hryzie do veľkého červeného jablka. Potom uvidí žltú hrušku priamo pred ním.

„Aj hruška mi chutí“, povie s radosťou.

„Karolko, pomôž mi poukladať mrkvu do debničiek. Pani kuchárky už na ňu čakajú.“ volá pani učiteľka a podá mu drevenú debničku. Karolkovi sa veľmi nechce. Najradšej by sedel pod stromom a jedol všetko, čo v záhrade rastie. Veď ešte neochutnal zelený hrášok, červené paradajky a ani fialové hrozno.

„Karolko, no tak poď! Veď pomáhajú všetci! Aj tvoju pomoc potrebujeme“. Karol sa zamyslí a bez slova poukladá mrkvu do debničiek a odnesie do kuchyne v škole.

O chvíľu sa cez okná jedálne do záhrady šíri lahodná vôňa. Zeleninová polievka dnes chutí všetkým deťom viac než inokedy.

5. Otázky zamerané na porozumenie príbehu

Učiteľ pracuje s ilustráciami k príbehu. Deti sledujú ilustrácie a učiteľ hovorí výroky, na ktoré deti odpovedajú buď prostredníctvom kartičiek so symbolmi vyjadrujúcim súhlas a nesúhlas, napr. zelená karta – áno, červená karta – nie, prípadne použije iné dohodnuté symboly, napr. palec hore, palec dole, postaviť sa, kľuknúť si/zostať sedieť a pod.

Výroky

- *Deti sú na školskom dvore/v triede/v telocvični.*
- *Deti sú v záhrade a hrajú sa.*
- *Deti sú v záhrade a pomáhajú pani učiteľke/kuchárke/poštárovi/dedkovi.*

- *Deti sú v záhrade a pomáhajú zbierať úrodu/hrabať lístie/upratovať.*
- *Karol polieva mrkvu/petržlen/šalát.*
- *Danka polieva kvety/petržlen/mrkvu/zeleninu.*
- *V záhrade prší/sneží/fúka vietor.*
- *Na obed deti jedli zeleninovú polievku.*

Otázky vyžadujúce krátku odpoveď (1-2 slová.), ktorá vychádza z textu (príp. celou vetou v slovoslede, ktorý vyplýva z otázky).

- *Čo robí Karol v záhrade?*
- *Čo robí Danka/Evka v záhrade?*
- *Čo robia deti v záhrade?*
- *Pomáhajú všetky deti?*
- *Kto nepomáha pani učiteľke?*
- *Aká polievka vonia všetkým v záhrade?*
- *Čo v záhrade ochutnáva Karol?*
- *Čo polieva Danka?*

Otázky na hľadanie riešení – rozvíjanie komunikačných schopností a tvorivého myslenia.

- *Prečo zeleninová polievka dnes deťom chutí viac než inokedy?*
- *Prečo pani učiteľka potrebuje pomoc od všetkých detí?*
- *V ktorom ročnom období deti pomáhajú v záhrade?*

Pozn. pre učiteľa: Učiteľ kladie otázky v závislosti od jazykovo-komunikačnej úrovne detí. Nemusí položiť všetky uvedené, rovnako môže vytvárať ďalšie otázky, ak to situácia vyžaduje

6. Varíme polievku

Obrázky zeleniny a ovocia z predchádzajúcej aktivity majú deti stále k dispozícii. Na podlahe učiteľ vyčlení priestor pre imaginárny hrniec, v ktorom budú „variť“ zeleninovú polievku. Zároveň deti kategorizujú zeleninu a ovocie. Zeleninu vkladajú do hrnca a ovocie bokom. Učiteľ predstaví riekankou rytmizovane a s pohybom. Vyzve deti uplatnením inštrukčného jazyka *Pridaj sa*.

Šúpem, šúpem uhorku,
ošúpem aj banán,
krájam, krájam na kusy,
pokrájam to nám.

Po osvojení veršov s rytmizovaným pohybom, deti vždy po jednom vyberú jeden obrázok a zmenia text v prvom verši.

Šúpem, šúpem zemiaky,
ošúpem aj banán,
krájam, krájam na kusy,
pokrájam to nám.

Šúpem, šúpem si tekvicu,
ošúpem aj banán,
krájam, krájam na kusy,
pokrájam to nám.

V imaginárnej hre si „uvarenú polievku vychutnajú“, pričom vedú spontánny dialóg s osvojenými frázami. *Chutí ti polievka? Prosíš si viac? Je dobrá? Je horúca/studená?*

7. Záver

Lekciu môžeme ukončiť tou istou básničkou z úvodu.

Mám rád mlieko, mám rád čaj,
veselo si zatlieskaj. (zamávaj/zavolaj/zaspievaj/zadupaj)
Jeden, dva, tri štyri, päť.
Napi sa ho, Janko, hneď.